USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbier a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyň: **a) L. D.**, **b) n. Z. D.**, **c) n. V. D.**, zastoupených JUDr. Ludvíkem Hynkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 2074/37, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2015, č. j. OAM-651/ZA-ZA04-ZA04-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2019, č. j. 2 Az 16/2015 – 81,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 4. 2015 neudělil žalobkyním mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobkyně napadly rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se se závěrem, že nebyl naplněn žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany. Po shrnutí obecných východisek pro přezkum rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu soud konstatoval, že žalovaný nevybočil z mezí stanovených § 14 zákona o azylu, neboť dostatečně jasně a srozumitelně zdůvodnil, proč neshledal v posuzované věci důvod zvláštního zřetele hodný ve smyslu citovaného ustanovení. Žalovaný zhodnotil rodinnou, sociální i ekonomickou situaci žalobkyň a zabýval se zejména zdravotním stavem žalobkyně c). Vyšel přitom z názoru MUDr. T. z Fakultní nemocnice v Motole, která měla za to, že žalobkyni c) byla v zemi původu poskytnuta srovnatelná péče jako v České republice. Z lékařských zpráv přitom nevyplývá, že by žalobkyně c) měla v době rozhodování správního orgánu podstoupit operaci na nějakém specializovaném pracovišti, nebo že by taková operace byla indikována jako nutná.

[3] Ze spisu je zřejmé, že žalobkyně a) odůvodnila svou žádost i žádost podanou jménem svých nezletilých dcer snahou o zařazení žalobkyně c) do systému veřejného zdravotnictví a s tím spojovala přístup ke zdravotní péči v ČR. Z její výpovědi je také zřejmé, že usiluje o získání oprávnění k pobytu v ČR mimo žádost o udělení mezinárodní ochrany. S manželem vlastní v ČR obchodní společnost i nemovitost, dostupnost zdravotní péče neodůvodnila finanční otázkou, před podáním žádosti o mezinárodní ochranu hradila zdravotní péči dcery v Německu i v ČR.

[4] Dále městský soud poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které by bylo možné ve výjimečných případech udělit doplňkovou ochranu z důvodu velmi závažného zdravotního stavu, pokud by z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu hrozilo žadateli mučení, nelidské nebo ponižující zacházení. Situace žalobkyně c) takové intenzity nedosahuje. Pro odlišný závěr nesvědčí ani výpověď MUDr. A. E. při jednání před městským soudem.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (stěžovatelky) brojily proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodu, který podřadily pod § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), z obsahu kasační stížnosti je však zřejmé, že uplatňují důvod náležející pod písmeno a) téhož ustanovení.

[6] Nesouhlasily se závěrem, že vlast opustily z důvodu nespokojenosti se zdravotní péčí. Skutečným důvodem bylo akutní ohrožení života stěžovatelky c) v důsledku jejího zdravotního stavu a z toho plynoucí pochopitelná, reálná a konkrétními skutečnostmi podložená obava stěžovatelky a). Stěžovatelce c) nebyla v zemi původu poskytnuta lékařská péče na takové úrovni, kterou vyžadoval její zdravotní stav. Lékaři stěžovatelce a) sdělili, že jiná než poskytnutá zdravotní péče není možná. Stěžovatelce a) byly známy případy jiných dětí v Rusku, které podobný zdravotní stav nepřežily. Je proto pochopitelné, že obavy o zdraví a život dcery řešila odchodem do zahraničí. Lékařská pomoc poskytnutá ve Spolkové republice Německo a v ČR zachránila stěžovatelce c) život. Právo by mělo postup matky lidsky chápat a umožnit. Dosud byly popsány pouze stohy papíru. Ale nejedná se o právo, jen „*o bezobsažný ryze formální shluk nějakých slovních výrazů. A to je nejen nespravedlivé, ale i nemravné, z hlediska vyššího principu mravního.*"

[7] Stěžovatelka a) připustila, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Výsledek však považovala za nepochopitelný právně ani lidsky. Z napadeného rozsudku nevyplývá, která konkrétní ústavně zakotvená náležitost demokratického a právního státu brání žalovanému v udělení humanitárního azylu. Stěžovatelka a) byla přesvědčena, že doložila řadu okolností, žalovaný a městský soud je však nepochopili. Nikdo dosud neporovnal její pocity ve vztahu ke svému závažnou nemocí trpícímu dítěti s pocity úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění pro stručnost odkazuje.

[10] Veškeré žalobní i kasační námitky se vztahují pouze k posouzení zdravotního stavu stěžovatelky c) a jsou spojeny s tvrzením o naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu, příp. doplňkové ochrany. S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatelek, ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jejich hmotněprávního postavení.

[11] Na udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu není právní nárok, je možné jej udělit pouze v případech zvláštního zřetele hodných a konečné posouzení je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí proto v tomto ohledu podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu (viz např. rozsudky ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, nebo ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Nejvyšší správní soud neshledal, že by městský soud vybočil z mezí soudního přezkumu způsobem, který by mohl mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelek.

[12] K tzv. zdravotním případům v kontextu mezinárodní ochrany se soud již ve své judikatuře opakovaně vyjádřil s tím, že nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností důvod pro udělení mezinárodní ochrany založit nemůže (např. rozsudky ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, nebo usnesení ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019 – 54). Při posuzování tohoto typu případů soud vychází především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva k čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), zejm. rozsudků ze dne 13. 12. 2016, *Paposhvili proti Belgii*, stížnost č. 41738/10, ze dne 27. 5. 2008, *N. proti Spojenému království*, stížnost č. 26565/05, a ze dne 2. 5. 1997, *D. proti Spojenému království*, stížnost č. 30240/96 (viz např. rozsudek ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 – 89, nebo usnesení ze dne 8. 11. 2018, č. j. 5 Azs 201/2017 – 37). Z uvedené judikatury plyne, že práh pro aktivaci čl. 3 Úmluvy ve zdravotních případech je velmi vysoký. Pod citované ustanovení spadají pouze situace, v nichž nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představuje riziko skutečného nebezpečí vážného, rychlého a nevratného zhoršení zdravotního stavu, které vede k intenzivnímu utrpení nebo výraznému snížení předpokládané délky života. Takové okolnosti nebyly v posuzované věci dány. Jakkoliv jsou obavy stěžovatelky a) o zdraví dcery lidsky pochopitelné, nenaplňují předpoklady pro udělení doplňkové ochrany.

[13] Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje na námitky stěžovatelek dostatečnou odpověď.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2019

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu